

**Juankosken ruukkialue
museo- ja matkailukohteena**

KEHITTÄMISSUUNNITELMA

JUANKOSKEN
Kulttuuri-
historiallinen
Seura *Masuuni Brunou*

Suunnitelman taustaa

Juankosken ruukkialue on vielä toistaiseksi yksi Suomen parhaiten säilyneitä ruukkikokonaisuuksia useine tehdas- ja asuinrakennuksineen. Vuonna 1746 perustettu Strömsdalsbruk oli Suomen ensimmäinen ja pisimpään toiminut ainoastaan järvimalmia raaka-aineenaan käyttänyt rautaruukki ja Itä-Suomen ensimmäinen teollisuuslaitos. Idyllinen 1800-luvun ruukkialue on keskeinen osa Juankosken taajamaa.

Tämä erikoinen historia on synnyttänyt myös vahvaa kulttuuria etenkin musiikin alalla. Juantehtaan Soittajat on yksi maamme vanhimmista yhtäjaksoisesti toimineista puhallinorkestereista ja Juice Leskisen lisäksi mm. muusikot Kaj Chydenius, Eija Ahvo ja Jori Sivonen ovat varttuneet Juankoskella.

Juankosken Kulttuurihistoriallinen Seura ry on perustettu 1990 vaalimaan Juankosken teollista perinnettä, ylläpitämään tehtaan ja työväen museota, Masuuni Brunouta ja järjestämään alueella kulttuuritapahtumia, joiden kautta samalla esitellään ja tehdään tunnetuksi ruukkialuetta. Seura on vastannut myös matkailijoiden opastamisesta Juankoskella, vanhalla ruukkialueella ja museossa. Opastuskierroksia on tehty sekä kävellen että kierroksen tilanneiden matkailijoiden bussilla.

Juankosken Kulttuurihistoriallinen Seura avasi Masuunirakennuksessa Juankosken tehtaan ja työväen museo Masuuni Brunoun v. 1991 ja seura on sen jälkeen systemaattisesti kehittänyt museon toimintaa. Perusnäyttelyjen lisäksi seura kokosi v. 2015 museoon ”Jussista Juiceksi - Juankoskelta Tampereelle” -näyttelyn, joka kertoo Juhani ”Juice” Leskisen lapsuudesta ja nuoruudesta Juankoskella ja välähdyksiä myöhemmän elämän vaiheista. Samana vuonna avautui myös Tehdaspalokunnan toimintaa esinein ja valokuvin esittelevä näyttely. Perusnäyttelyitä on täydennetty teemanäyttelyillä, vuonna 2016 Vihervuoden 2016 teemaan liittyen Muuttuvia maisemia ruukillamme -näyttely sekä vuonna 2017 Suomenhevonen 100-vuotta.

Savon Voima Oyj:n Voimalaitos- ja sähkömuseonäyttelyä vanhassa sähkövoimalaitoksessa on esitelty yleisölle museon aukioloaikoina sen perustamisesta lähtien. Näyttely avattiin yleisölle, kun yhtiö täytti 60 vuotta 2007. Ryhmille ja koululaisille on mahdollistettu pääsy muinakin aikoina.

Vuosien kuluessa Seura on ollut itsenäisesti tai yhteistyössä toisten tahojen kanssa toteuttamassa useita kunnostus- ja ympäristöhankkeita vanhalla ruukkialueella. Tällaisia ovat olleet mm. EU-rahoitteiset Soittokunnantalon kunnostus, Koillis-Savon rautakolmio 1 ja 2, Juanvirta ja Kivestä ja Puusta, joista viimeksi mainitut ovat olleet kansainvälisiä hankkeita.

(Juankosken Kulttuurihistoriallisen Seuran ja Juankosken tehtaan ja työväenmuseon Masuuni Brunoun vaiheista kerrotaan enemmän **liitteessä 1.**)

Kaupunkien (Juankoski ja Kuopio), yhdistysten ja Seuran toimesta ruukkialueen matkailullisia rakenteita kuten ympäristöjä sekä opastus- ja markkinointijärjestelmiä ja tuotteita on kehitetty (opaskyltit ja –taulut, emuseo.fi, juankoski.fi) ja alueita on hyödynnetty kesämatkailutoiminnassa (tapahtumat, PopUp-myymälät, taidenäyttelyt). Alueen yrittäjät ovat hyödyntäneet kehittämistoimia rakentamalla yhdistysten kanssa yhdessä toteutettavia matkailutuotteita mm. opastetut ruukkikierrokset tarjoiluineen ja Juantehtaan Pako –huonepapelin.

Juankosken Kulttuurihistoriallinen Seura on yhdessä Juankosken Ruukki ry:n kanssa toteuttamassa vuosina 2019-2020 Elämyksellistä matkailua –hanketta. Hankkeessa tehdään Juankosken ruukkialueen historiaan ja kulttuuriin pohjautuvat tapahtumavideoinnit ja niistä editoidut AR-pohjaiset (lisätty todellisuus) tutustumiskierrokset ruukkialueella sekä vietään tuotokset ja kohteet Salmi Map -matkailukartastoon. Tutustumiskierroksilla kuvataan paikkakunnan teollista kehitystä järvimalmiruukista kartonkitehtaaksi ja tehdään tutuksi Juhani "Juice" Leskisen lapsuusmaisemia ja paikkoja, jotka ovat vaikuttaneet Juicen tuotantoon. Videomateriaalia voidaan hyödyntää myös museoiden ja näyttelyiden kehittämisessä ja niiden sisältöjen tuottamisessa.

Suunnitelman tarkoitus ja tavoite

Masuuni Brunoun museotilat ovat tulleet elinkaarensa päähän ja tilat jäivät pois käytöstä kesän 2019 jälkeen. Hankkeessa käynnistetään uusien korvaavien museo- ja näyttelytilojen ja näyttelyiden rakentaminen ruukkialueelle. Eri toimijoiden, yhdistysten ja yritysten, yhteisenä kehittämistavoitteena on Juankosken historiaan pohjautuvien historia- ja kulttuurituotteiden kehittäminen ja kaupallistaminen ympärivuotisiksi matkailutuotteiksi.

Kehittämissuunnitelman tarkoituksena on luoda katsaus nykytilaan, mutta ennen kaikkea koota kehittämistarpeet ja asettaa tavoitteet tuleville toimenpiteille, joita käynnistetään ja toteutetaan omina erillisinä hankkeinaan.

Tavoitteena on

- nostaa Juankosken ruukkihistoria näkyväksi ja merkittäväksi voimavaraksi Kuopion kaupungin alueella.
- liittää Juankosken tehtaan ja työväen museon toiminta osaksi Kuopion kulttuurihistoriallista museota
- kehittää teolliseen historiaan perustuva monipuolinen museotoiminnan ja matkailupalvelujen ympärivuotisesti toimiva keskittymä ruukkialueelle, Pukkikallion ympärille
- hyödyntää kauempanakin sijaitsevien vanhojen kohteita osana kokonaisuutta
- kunnostaa rautaruukin aikaisia rakennuksia em. tarkoituksiin ja samalla varmistaa niiden sekä säilyttäminen että avaaminen yleisölle
- suunnitella ja rakentaa tiloihin kiinnostavat näyttelykokonaisuudet Juankosken ruukin historiasta ja kulttuurista
- aktivoida seudun yrittäjiä yhteistyöhön ja tuottamaan uusia palveluita matkailun alalla

Rakennuksista, jotka kuuluvat suunnitelman piiriin

1. Ydinalueeseen kuuluvat rakennukset

Kiinteistö Oy Juankosken Ranta, Juankoskentie 9 a-c, omistaja on Revestor Oy, kiinteistöstä on laadittu toistaiseksi voimassa oleva vuokrasopimus Juankosken Kulttuurihistoriallinen Seura ry:n kanssa.

Kolme hirsirakennusta ja tiilinen veturitalli: vanha konttori, rautavarasto 1850-luvulta, entinen ruukin kauppa 1880-luvulta ja Veturitalli ovat vanhassa ruukkimiljöössä hieno historiallinen ja maisemallinen kokonaisuus.

- vanha konttori, 1850-luku ja laajennus 1900-luvun alku (**nro 5**): tarvitsee uuden lämmityksen ja mahdollisten vaurioiden korjauksen sekä ulkomaalauksen.
- rautavarasto (makasiini), 1850-luku (**4**): tarvitsee uuden katon ja lahovaurioiden korjauksen. Korjaussuunnitelma on laadittu.
- kauppa/Soittokunnantalo, 1880- ja 1890-luvuilta (**3**), ympärivuotisessa käytössä ja kohtuullisessa kunnossa, maalausremonttia.
- Veturitalli, 1900-luvun alusta (**21**): peruskorjauksen tarpeessa.

Työväen asuintalot, Juankoskentie 10, omistaja Kuopion kaupunki

- Postipyntinki, 1860-luku (**23**): tyydyttävässä kunnossa, retkeilymajatyypinen majoitustila.
- Kahvilapyntinki, 1860-luku (**22**): tyydyttävässä kunnossa, soveltuva museo- ja näyttelykäyttöön.

2. Liitännäiset tai huomioon otettavat rakennukset

Kuopion kaupungin omistuksessa:

- Valimo, 1875 (**10**), yrityskäytössä ja nuorisotilana.
- Kissanlinna, 1800-luvulta (**11**), syyskesällä 2019 puhdistettu ja katettu, hyvässä kunnossa.
- Seuratalo, 1906, kunnostustoimia 2019, tyydyttävässä kunnossa.
- Tehtaan navetta, 1920-luku, yrityskäytössä ja yhdistystilana.
- Hiiliuunit Pikonniemessä, 1880- ja 1890-luku, valtakunnallisesti erikoinen museokohde, jonka ympäristö tarvitsee hoitoa.

Savon voima Oy:n omistuksessa:

- Vanha sähkövoimalaitos 1920 -luvun alusta. Rakennuksessa toimii Voimalaitos- ja sähkömuseonäyttely.

Yksityisomistuksessa:

- Työväen asuintalo(t) Laivarannassa, 1800-luvulta

Revestor Oy:n omistuksessa:

- Vanha vesitorni, 1904, Patruunanmäellä, pieni tiilirakennus heikossa kunnossa
- Puutarhahuone, 1906, Patruunanmäen puiston laidassa, pieni tiilirakennus heikossa kunnossa
- Patruunanmäen kartano, 1826

Museoesineistä

Juankosken tehtaan ja työväenmuseon esineistö käsittää kaksi laajaa kokoelmaa: Juantehtaan esineistö ja Seuralle lahjoitetut esineet, yhteensä kolmisen tuhatta esinettä. Siirron yhteydessä näytteille ja lämpimiin varastoihin siirtyvät esineet on huollettava/puhdistettava. Masuunista siirrettävät, huonosta sisäilmasta tulevat, varsinkin puuesineet ja muut ”pehmeät” materiaalit tarvitsevat erikoiskäsittelyn (savuttaminen/otsonointi/imurointi?), johon vaaditaan erityisasiantuntijan apua. Metalliesineille riittänee tuuletus, puhdistaminen ja öljyäminen.

Toteutus vaatii suunnittelua, runsaasti talkootyötä, asiantuntija-apua ja konetöitä esim. esineiden siirtoihin.

Toimenpiteistä ja etenemisjärjestyksestä

1. Museon perustoimintojen siirto uusiin tiloihin
 - a. Entisen työväen asuintalon, ns. Kahvilapyttingin, kunnostus museotiloiksi.
 - b. Näyttelyiden suunnittelu, museoesineiden siirtoa edeltävä käsittely ja siirto.
2. Rautavaraston/makasiinin peruskorjaus ja käyttö
 - a. 1850-luvun rakennus tarvitsee korjauksen/entisöinnin jo itsensä vuoksi.
 - b. Ruukilla tehtyjen koneiden ja laitteiden, palokuntakaluston yms. sekä varastointi että näytteille asettaminen rautavarastoon.
3. Ruukin vanha konttori, osittain 1850-luvulta
 - a. Konttorin lämmityksen uusiminen ja kunnostustyöt.
 - b. Konttoriin sijoitettavien toimintojen suunnittelu ja toteutus: museon osastoja, vierailevia näyttelyjä, myymälätoimintaa yms. (Konttorilla on jo toteutettu tällaista toimintaa kesäisin)
4. Toimintojen/ korjausten suunnittelu liittäen rakennuksiin yhdessä omistajien kanssa.

Rakennuksia on mahdollista saada museokäyttöön joko pitkäaikaisilla vuokrasopimuksilla tai ostamalla kiinteistöt museokäyttöön.

Museotoiminnan ja näyttelyiden uudelleen sijoittamisesta ruukkialueella ja rakennusten käyttötarkoitus

Museo pidetään suljettuna vuonna 2020, jotta voidaan keskittyä hallittuun siirtoon. Museo uusissa tiloissa avattaisiin ainakin keskeisiltä osin viimeistään 2021 eli museon 30-vuotisjuhlavuonna.

”Kulttuuri on kantamista.”

Perusedellytys ja ”pelastussuunnitelman” ydin on se, että Makasiini ja Kahvilapytinki ovat käytettävissämme, samoin Konttori sekä edelleen Soittokunnantalo.

Kahvilapytinki

Museon siirtyessä Kahvilapytinkiin käytetään myös sen huonehistoriaa liittämään esineistö tiloihin. Esimerkiksi työväentuvan esineistö on esillä oikeassa, alkuperäisessä, eikä kulissoidussa ympäristössä.

Kahvilapytinki on ollut moninaisessa käytössä ja sen tilojen käytön historia kerrotaan tilojen ”huoneentauluissa”.

Sisäänkäyntiovena toimisi nykyinen pääsisäänkäynti. Tila on esteetön ja siinä on poistumistie tarvittaessa myös virranpuoleiselle piha-alueelle.

Kahvilapytingissä museo on ympärivuotisessa käytössä ja näin erityisesti opiskelija- ja koululaisryhmät pystyisivät paremmin tekemään opintokäyntejä. Myös toiminnalliset ryhmät mahdollistuvat.

Kahvilapytinkiin siirtyvä esineistö

Työväentupaa esittävä kokoelma sellaisenaan kahvilapytingin päätyhuoneeseen, työväentupaan.

Juice-näyttely sen viereiseen huoneeseen, jossa on toiminut myös kirjasto.

Järvimalmi, raudanjalostus, ruukkihistoriaa valottava esineistö sijoitetaan sisäänkäynnin jälkeiseen huoneeseen. Eli ensimmäiseksi tutustuttavaksi aihealueeksi. Raudanhistoria muuttuu hiljalleen kartonginvalmistuksen historiaksi.

Raudan historiatilasta oikealle, virran puolelle jäävään huoneeseen luodaan toiminnallinen tila. Ryhmät voivat käytännössä perehtyä paperin valmistukseen, samoin perinteiseen hiekkavalumenehtelmään.

Takkahuone toimii kahvilakäytössä.

Iso huone, jossa aiemminkin on ollut näyttelyitä, toimii vaihtuvien näyttelyiden tilana. Siinä saadaan lahjoitusesineet teemoittain hyvin esille.

Vaihtuvien näyttelyiden takana oleva, entinen valokuvien kehitystila, toimii varastona sekä näyttelyiden valmistelutilana.

Kahvilapytingin lasitetusta päädyistä näkyy kahteen suuntaan vanhaa ruukkialuetta, yhteen suuntaan uudempaa rakennuskantaa. Ikkunanäkymiin sijoitetaan valokuvia eri aikakausien näkymistä. Näin näkyy sekä muutos, että pysyvyys ruukkialueella. Tila voinee toimia tarvittaessa myös kahviona.

Pytingin pohjapiirroksen luonnosteltu näyttelysuunnitelma **liitteenä 2**.

Soittokunnantalo

Soittokunnantalo eli entinen ruukin kauppa on Kulttuurihistoriallisen Seuran toimipaikka. Siellä pidetään Seuran kokoukset ja useita muita tilaisuuksia. Soittajien salissa on esillä Juantehtaan Soittajien vanhoja Soittimia, julisteita ja muuta esineistöä jatkuvana näyttelynä.

Talossa on Kuopion konservatorion toimintaa ja bändikämppä. Tiloja vuokrataan juhlia ja kokouksia varten ja siten rahoitetaan kiinteistön hoitoa. Toiminta jatkunee samaan tapaan, mutta talo mahdollistaa myös toimisto- ja työtilojen järjestämisen, joita museon muutosvaiheessa tarvitaan. Kahvio- ja juhlatoiminnat varmistavat, että yleisö pääsee tutustumaan rakennukseen.

Vanha Konttori

Vanhalla Konttorilla toimii jo nyt Apteekkimuseo. Apteekkimuseon ikkunasta näkyy vuoden 1929 Apteekki.

Patruunan työhuone museolta siirretään Konttorille niin, että siitä on näkymä tehdasmiljööseen.

Tehtaan suunnittelu- ja tuotekehitystyötä valottamaan yhteen huoneista sijoitetaan Billnäsien piirustuspöydät välineineen ja millimetripapereineen.

Metallikutomo, Viira, Tamfelt Guseffin tallista siirtyy Konttorille. Osa näyttelystä siirretään Kahvilapyttingin toiminnalliseen tilaan valottamaan paperin valmistusta viiran osalta.

Konttorin vapaisiin huoneisiin sijoitetaan vuosittain vaihtuvia näyttelyjä ja ne voivat toimia myös taiteilijatyötiloina.

Konttorin vinttiin sijoitetaan koulutauluvarasto.

Makasiini/ Rautavarasto

Varastotilaksi Soittokunnantalonpuoleinen pääty.

Keskimmäiseen aitaan palokalusto ja hevuskärkyt, Tehdaspalokunnan toimintaa esittelevä näyttely.

Konttorin puoleiseen päätyaitaan ruukilla valmistetun maatalousesineistön ja muun maatalouteen liittyvien esineiden sekä pellavan ja hampun käsittelyyn liittyvien esineiden näyttely.

Rautavarastossa on tilava toinen kerros, jota tässä suunnitelmassa ei ole erikseen otettu huomioon. Alkuperäiset portaikot ovat (yleisö)käyttöön liian jyrkät. Mutta ehkä peruskorjauksessa voitaisiin rakentaa sellainen portaikko, että myös yläkertaa voitaisiin käyttää varasto- tai näyttelytilana tai jopa pienten tapahtumien järjestämiseen.

Veturitali

Veturitali tarvitsee peruskorjausta, mutta sellaisenaankin se kesäaikana sopii työpajaksi museoeseiden kunnostamiseen. Erityisesti kapearaiteisen rautatien jäljellä olevan esineistön (mm. halkovaunu, hiilivaunu, resiina) sijoittaminen talliin tekee siitä näyttelytilan, jossa yleisö saisi seurata kunnostustakin.

Veturitali on sijainniltaan ikään kuin portti ruukkialueelle ja tämä näkökulma tulee alueen palveluja suunniteltaessa ottaa huomioon.

LIITE 1.

Juankosken Kulttuurihistoriallinen Seura ry

Museo/ matkailuhistoriaa

Juankosken Kulttuurihistoriallinen Seura on perustettu 1990 vaalimaan Juankosken alueen kulttuuriperintöä ja tekemään sitä tunnetuksi, kuten säännöissä sanotaan. Lisäksi säännöt korostavat toimintaa kulttuurillisen omaleimaisuuden ja paikallisten erityispiirteiden pohjalta. Tämä omaleimainen historia näkyy toiminnassa monella tavoin mm. hankkeiden valmistelussa ja toteutuksessakin.

- Seuran perustama ja edelleen ylläpitämä Juankosken tehtaan ja työväen museo Masuuni Brunou aloitti vuonna 1991 toimintansa entisessä masuunirakennuksessa. Seura kunnosti museokäyttöön saamansa rakennuksen talkoilla ja työllisyystöinä. Museoesineet kunnostettiin ja asetettiin esille talkoilla. Sitten museon kehitystyöhön on saatu aika ajoin tukea Museovirastolta. Lämmityksen loputtua masuuni on huonossa kunnossa, sillä Seuran resurssit eivät ole riittävät ison tiilirakennuksen hyvään ylläpitoon saati kunnostamiseen, vaikka esim. ilmalämpöpumppuja on asennettu. Sisäilman laatu on huono.
- Vuosittain järjestetty yleisötapahtumien ketju alkoi 1992. Ensin kunnostettiin tyhjilleen jäänyt entinen konepaja/ konekorjaamo. Siitä tulikin vähitellen merkittävä kesänäyttämö- ja konserttitila, Ruukinpaja, lähes 20 vuodeksi. Silloin järjestettiin myös mittava Juankoskea tunteella-tapahtuma konsertteineen ja äänilevyn julkistamisineen. Lisäksi sai alkunsa vuosittainen kulttuuritapahtuma, Brynolfin yö, sittemmin päivät.
- 1990-2000 lukujen taitteessa Seura pelasti purkamiselta 1880-luvulla rakennetun ja 1890-luvulla laajennetun Juantehtaan kaupan ja kunnosti sen toimitiloiksi itselleen ja vuokralaisilleen. Soittokunnantaloksi se oli muuttunut paikkakuntalaisten suussa, koska tehtaan soittokunta, Juantehtaan Soittajat vuodelta 1886, harjoitteli entisessä kauppasalissa n. 40 vuotta. Nyt sekin rakennus on kaavassa sr-merkinnällä.
- Kulttuurihistoriallinen Seura on isännöinyt kahta Koillis-Savon rautakolmio-hanketta, jotka ovat olleet yhteishankkeita Kaavin pitäjäseuran ja Säyneisen kotiseutuyhdistyksen kanssa. Nämä ovat olleet työllisyshankkeita, joiden aikana on mm. kunnostettu Juankoskella museota ja Ruukinpajaan liittyvää Koskikahviota sekä tehty ympäristötöitä ruukkialueella. Säyneisessä kunnostettiin Ruukinrantaa ja Kaavilla mm. valmisteltiin vanhan valimon siirto uuden valimon läheisyyteen ja käynnistettiin Valimomuseon perustamistyöt.
- Seura myötävaikutti Pikonniemen valtakunnallisesti ainutlaatuisten hiiliuunien saamiseen museoviraston korjaus/ entistämiskohteeksi 2000-luvun alussa.
- Vuosina 2006-2007 Seura oli suunnittelemassa ympäristökeskuksen tuella toteutettua hanketta ruukkialueen rakennusten ulkoiseksi korjaamiseksi. Tämä hanke todennäköisesti pelasti Suomessa erittäin harvinaisen kouluksi ja kirkoksi rakennetun Tehtaan kirkon vuodelta 1863 lattiasienien aiheuttamalta täystuholta.
- Vuonna 2007 Savon Voima Oy sai 60-vuotisjuhlavuotensa kunniaksi valmiiksi Voimalaitos- ja sähkömuseonäyttelyn tehtaan 1920-luvun alussa valmistuneeseen sähkövoimalaitokseen. Seura on esitellyt näyttelyä kesäisin oman museotoimintansa ohessa.
- 2010-luvulla Seura oli kiinteästi mukana kahdessa ympäristöhankkeessa Juankoskella. Silloin mm. raivattiin ja aidattiin ruukin hautausmaa 1700-luvulta ja siistittiin Pukkikallio, vanha kokoontumispaikka.

- Viimeisimmäksi Seura oli mukana valmistelemassa vuonna 2016 ruukkialueen opastusjärjestelmää ja opasviittoja
- Pääosa Kulttuurihistoriallisen Seuran toiminnoista ja erillisistä kulttuuritapahtumista onkin toteutettu monipuolisesti vanhaa ruukkialuetta ja sen rakennuksia hyödyksi käyttäen, usein miten yhteistyössä muiden yhdistysten kanssa.
- Seura vastaa opastoinnista vanhalla ruukkialueella ja Juankosken taajamassa. Uusimpana opastustuotteena on Juicen Juankoski -kävely, jonka aikana tutustutaan Juice Leskisen lapsuuden ja nuoruuden paikkoihin ja kerrotaan Juice-elokuvan kuvauksista Juankoskella.
- vuonna 2019 saatiin valmiiksi emuseo.fi/juankoskenruukki
- vuonna 2019 käynnistyi yhteishanke Juankosken Ruukki ry:n ja Juankosken näytelmäkerhon kanssa historiaan ja kulttuuriin pohjautuvat tapahtumavideoinnit ja niistä editoidut AR-pohjaiset (lisätty todellisuus) tutustumiskierrokset ruukkialueella

Museotoiminta on muodostunut keskeiseksi toiminnaksi vuosien mittaan, mutta samalla se yhdessä kiinteistöistä ja alueista huolehtimisen kanssa on vienyt voimavaroja muulta kulttuuritoiminnalta ja julkaisutoiminnan kehittämislä/ laajentamiselta.

Juankosken Kulttuurihistoriallisen Seuran toimintatulot kertyvät jäsenmaksuista, kahviotoiminnasta, museon pääsymaksuista, opastusmaksuista ja erilaisista pienimuotoisista varainhankinnan keinoista sekä Kuopion kaupungin 4000 €:n vuotuisesta yleisavustuksesta.

Museon toimintaan on anottu ja aika ajoin saatukin tukea museon kehittämistoimintaan.

Soittokunnantalon ylläpitoon tarvittavat varat kootaan vuokratuloina talon käyttäjiltä sekä talossa järjestettävillä tapahtumilla. Talkootyöllä on edelleen perustavaa laatua oleva merkitys Seuran taloudessa.

Isojakin hankkeita on siis toteutettu projektiluonteisesti hakemalla avustuksia eri tahoilta ja siten ainakin osittain pidetty ruukkialuetta esittelykelpoisena ja luotu toimintaedellytyksiä myös muille yhdistyksille ja yhteisöille.

Juankosken tehtaan ja työväen museo, Masuuni Brunou

Yleistä museotoiminnasta

Vuonna 1991 aloitti toimintansa Seuran perustama ja edelleen ylläpitämä Juankosken tehtaan ja työväen museo Masuuni Brunou. Seura kunnosti museokäyttöön saamansa masuunirakennuksen talkoilla ja työllisyystöinä. Museoesineet kunnostettiin ja asetettiin esille talkoilla masuunin kahteen kerrokseen. Sitten museota on kehitetty ja näyttelyitä uudistettu ajoittaisilla Museoviraston avustuksilla. Näyttelyt ovat ensimmäisten viiden vuoden aikana laajentuneet koko masuunirakennukseen eli neljään kerrokseen, jossa ylimmässä on usein ollut Seuran omia vaihtuvia näyttelyitä tai ulkopuolisten esim. taidenäyttelyitä. Museon tiloissa on ollut myös muuta toimintaa, kuten pienimuotoisia yleisötilaisuuksia (esim. konsertteja, runoiltoja) ja seminaareja. Kesäisin on museossa ollut töissä 2-3 koululaista tai opiskelijaa museo-oppaina ja näyttelyitä tekemässä.

Rakennuksesta

Masuuni on rakennuksena erikoinen ja viehättävä museotila aivan historiallisen ruukkialueen ytimessä, juuri siinä missä raudan jalostus järvimalmista on alkanut. Yksi museon ongelma on ollut sijainti monessa kerroksessa, joten liikuntaesteiset ovat voineet tutustua vain sisääntulokerrokseen. Tästä syystä sinne on keskitetty ruukkihistorian keskeisin esittelyaineisto.

Osa viehätystä ja samalla ongelma on ollut myös runsas ikkunoiden määrä. Se on asettanut tiettyjä rajoituksia näyttelyiden rakentamiselle, mutta toisaalta yhdistänyt näyttelyt suoraan ympäröivään ruukkialueeseen.

Entisen omistajan (kartonkitehtaan) toimesta tulevan lämmityksen loputtua vanhoista tuotantorakennuksista kymmenisen vuotta sitten masuunin kunto on rapistumassa. Seuran resurssit eivät ole riittävät ison tiilirakennuksen hyvään ylläpitoon saati kunnostamiseen, vaikka esim. ilmalämpöpumppuja on asennettu kahteen kerrokseen. Tällaisenaankin kustannukset nousevat kestäkyvyn ylärajoille. Sisäilman laatu on muuttunut huonoksi ja alimmassa kerroksessa rappausta ja tiilien pintoja irtoaa seinien alaosista.

Masuunirakennuksen, kuten kaikki vanhat rautaruukin jäljellä olevat tuotantorakennukset, omistaa nykyisin Revestor Oy.

Museon kävijöistä

- Kuvaus kävijämääristä: vuosikymmenten aikana vuosittain vähän vajaasta 1000:sta lähes 3000:een
- Kuvaus kävijöistä:
 - yksittäisiä ja perhematkailijoita ympäri Suomen ja vähän ulkomailtakin
 - vanhoista teollisuusympäristöistä kiinnostuneet henkilöt
 - ryhmämatkalaisia eniten Savon alueelta
 - paikkakuntalaisia ja heidän kesävieraitaan
 - Juankosken koululaisia

LIITE 2

Kahviläpätynki
Museosäännitelma

Tuusulan Kulttuurikeskuksen
Seuran

